

Verohallinto
PL 20
00052 VERO

Eduskunta
Tulevaisuusvaliokunta

LAUSUNTO

17.4.2020

diaarinro 657/03.02.05/2020
Lähetetty sähköpostilla
17.4.2020

Asia: E 61/2019 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n komission tiedonanto vihreän kehityksen ohjelmasta (Green deal) 11.12.2019

Eduskunnan Tulevaisuusvaliokunta oli kutsunut Verohallinnon kuulemistilaisuuteen 3.4.2020, mutta koronatilanteen vuoksi Verohallinnolta pyydetään kirjallista lausuntoa kuulemisen sijaan. Aiheena Verohallinnolle oli "Verottajan näkökulma Euroopan vihreään siirtymään".

Kestävä kehitys Verohallinnossa

Verohallinto on kestävää kehitystä edistävän verotuksen toimeenpaneva viranomainen. Tämän lisäksi kestävään kehitykseen vaikutetaan vaikuttamalla asiakkaiden toimintatapoihin ja Verohallinnon omilla toimintatavoilla.

Ympäristövastuun osalta Verohallinto on mukana WWF:n Green Office -ohjelman toteutuksessa, jonka tavoitteena on organisaation ympäristökuormituksen vähentäminen ja ilmastonmuutoksen hidastaminen.

Verohallinto on useita vuosia pyrkinyt vähentämään ympäristön kuormittumista vähentämällä paperista asiointia ja kehittämällä mahdollisimman pitkälle sähköistä asiointia. Tällä vähennetään samalla merkittävästi arkistotilan tarvetta. Yritysasiakkaiden tuloveroilmoittamisessa ja arvonlisäveron ilmoittamisessa sähköisyys on jo melko pitkällä. Henkilöasiakkaiden tuloveroilmoittamisessa tehtiin vuonna 2019 suuri harppaus sähköisyyden lisäämisessä. Sähköisesti ilmoittavien asiakkaiden osuus nousi 60 prosentista 77 prosenttiin. Tämä johtui toisaalta siitä, että henkilöasiakkaille tuli mahdolliseksi ilmoittaa korjaustietojaan omavero -palvelussa ja toisaalta siitä, että paperi-ilmoittamista varten lomakkeet tuli joko erikseen tulostaa tai tilata. Verohallinnon tavoite on sähköisen asioinnin lisääminen entisestään. Sähköisiä asiointipalveluja kehitetään asiakaslähtöisesti ja pyritään siihen, että ne voittavat kaikki erilaiset asiakasryhmät.

Green Office -toiminnan puitteissa toimenpiteet painottuvat hiilineutraaliuden edistämiseen eri osa-alueilla mm. toimitila- ja työskentelyratkaisulla. Verohallinnossa on käytössä laaja etätömahdollisuus, mikä vähentää työmatkaliikennettä sekä toimitilaravetta. Verohallinto on jo usean vuoden ajan parantanut toimitilojen tilatehokkuutta ja soveltuvuutta uusiin työskentelytapoihin lisäämällä uuden toimitilakonseptin mukaisia tiloja. Toimitilojen määrässä (toimistoneliöt) tavoitellaan tasoa 17,5 neliötä henkilötyövuotta kohden vuonna 2020. Verohallinnon sisäisissä prosesseissa ei käytetä paperien siirtymisiä mahdollistaen arkistotilarapeiden minimoin-

nin. Työmatkoihin liittyviä ratkaisuja on käytössä mm työmatkatuki julkisen liikenteen käyttämiseen, sähköautojen lataus- ja polkupyöräpaikat sekä lainattavat polkupyörät.

Verohallinnon näkökulma verolainsäädännön kehittämiseen

Verohallinnon rooliin toimenpanevana viranomaisena ei luonnollisesti kuulu veroliittisiin ratkaisuihin, esimerkiksi siihen, mitä yhteiskunnassa halutaan verottaa ja kuinka paljon, kantaa ottaminen. Verohallinnolla on kuitenkin merkittävä rooli ja vastuu verolainsäädännön valmistelussa ja sen vaikuttavuusarvioinnissa taustatiedon antajana. Asiakasrajapinnassa olevana ja sidosryhmäyhteistyöhön paljon panostavana toimijana Verohallinto tuo lakivalmisteluun myös eri toimijoita tai ilmiöitä koskevaa käytännön tason tietoa sekä palautetta siitä, minkä asiakkaat kokevat verotuksessa hankalaksi.

Verohallinnon näkökulmasta on tärkeää, että verolainsäädäntö on mahdollisimman selkeää ja mahdollisimman vähän hallinnollista taakkaa sekä asiakkaille että Verohallinnolle tuottavaa. Sidoryhmäyhteistyössä saadun palautteen mukaan yksi tärkeimmistä asioista on verotuksen ennakoitavuus. Verolainsäädännön kehityksen mahdollisimman hyvällä ennakoitavuudella pitkälle tulevaisuuteen voidaan osaltaan vaikuttaa muun muassa yritysten investointiratkaisuihin siten, että ne kohdistuisivat kestävän kehityksen näkökulmasta tavoiteltaviin ratkaisuihin.

Energiaverodirektiivin päivitystä on tehty pitkään, mutta se ei Verohallinnon valmisteveroasiantuntijoiden arvioiden mukaan sisällä yllätyksiä. Kansallinen lainsäädäntö on Verohallinnon käsityksen mukaan pitkälti linjassa direktiivin vaatimusten kanssa. Suomessa energiaverotuksen verotasot ovat kansainvälisesti vertailtaessa korkeat. Energiaverotukseen sisältyy näin ollen jo nykyisellään ohjausta päästöjen vähentämiseen ja energian säästöön kannustamiseen. Sen sijaan nykyiset energiaverotuksen verotuet eivät kestävän kehityksen tavoitteiden näkökulmasta näyttäytyä tarkoituksenmukaisina.

Valtiovarainministeriön työryhmä selvittää **liikenteen verotuksen** uudistamistarpeita ilmastotavoitteiden ja valtiontalouden näkökulmasta. Työryhmän tehtävänä on arvioida liikenteen nykyisen verojärjestelmän sekä muiden verokeinojen ja veronluonteisten maksujen toimivuutta ja vaikutuksia. Verohallinnon edustaja on mukana työryhmässä, jonka työlle asetettu määräaika on maaliskuu 2021. Verohallinnon edustaja on mukana myös **energiaverotuksen uudistamista** selvittävässä työryhmässä, jonka työ jatkuu tämän vuoden syksyyn. Hallitusohjelmakirjaukset ohjaavat energiaverotuksen uudistamista koskevan työryhmän työtä ja hallitusohjelmassa on yhtenä kirjauksena energiaintensiivisen teollisuuden energiaverotuen poistamisen tavoite.

Eräiden juomapakkausten valmistevero sekä jätevero ovat toimijoita ohjaavia veroja. Verotuksella ohjataan juomapakkausten mahdollisimman suureen kierrätykseen sekä siihen, että jätteitä hyödynnetään mahdollisimman paljon sen sijaan, että jätteet päätyisivät kaatopaikoille. Kummatkin ohjaavat verot ovat toimineet tavoitteisiin nähden ilmeisen hyvin; Suomessa pantillisten juomapakkausten kierrätys on korkealla tasolla ja jätteiden hyödyntäminen kaatopaikoille toimittamisen sijaan on kehittynyt hyvään suuntaan. Verohallinnon edustaja on myös mukana Valtiovarainministeriön ja Ympäristöministeriön käynnistymässä olevassa **hankkeessa**

koskien jäteveropohjan laajentamisen tarkastelua. Yksi tavoitteista on kaatopaikalle päätyvän jätteen määrän väheneminen entisestään.

Yritettäessä ennakoida energiatekniikan kehittymistä ja tulevaisuuden verotusmuutoksia on havaittu, että ratkaistavaksi saattaa tulla haasteellisia verotuskysymyksiä, jotka eivät välttämättä ole vain valmisteverotusta koskevia, vaan saattaa tulla esille myös arvonlisäverotuksen kysymyksiä. Välttämättä pelkkä energiavero-/valmisteverolainsäädännön uudistamisen tarkastelu ei siten riitä, vaan on tarkasteltava uudistamistarvetta laajemmin. Esimerkiksi aurinkopaneelien yleistyessä taloyhtiöiden oman sähköntarpeen yli jäävän sähkönsiirtäminen sähköverkkoon tuo haasteellisia verotuskysymyksiä esille. Valmisteverotuksessa on nykytilassa pieni asiakaskunta ja siten pienet veroilmoittamisen volyymit. Verohallinnon toimintaan vaikuttaa luonnollisesti se, laajeneeko energiavero tulevaisuudessa laajempaa verovelvollisjoukkoa ja samalla enemmän muita kuin ammattimaista toimintaa harjoittajia koskevaksi, mikä voi edellyttää Verohallinnolta nykyistä laajempaa ohjausta ja neuvontaa.

Saija Taipale
valvontapäällikkö

Yritysverotusyksikkö, valmisteverotus

Yhteystiedot: [saija.taipale\(at\)vero.fi](mailto:saija.taipale@vero.fi)
puh. +358 50 569 3704